

R A P P O R T

R A A P

Archeologisch Adviesbureau

CULTUUR
HISTORIE

1000 voor Chr.

1000 voor Chr.

2200-4000 Chr.

200 voor Chr.

150 na Chr.

320 na Chr.

1000 na Chr.

1500 na Chr.

RAAP-RAPPORT 1221

Plangebied Gouden Leeuw

Gemeente Venray

**Archeologisch vooronderzoek: een inventariserend
veldonderzoek (proefsleuven)**

Colofon

Opdrachtgever: gemeente Venray

Titel: Plangebied Gouden Leeuw, gemeente Venray; archeologisch vooronderzoek:
een inventariserend veldonderzoek (proefsleuven)

Status: eindversie

Datum: januari 2006

Auteur: *drs. A. Schryvers*

Bestandsnaam: RA1221-VEG03.qxd

Projectcode: VEG03

Projectleider: drs. A. Schryvers

Projectmedewerkers: ing. B.J. Moonen, ing. J. Hanssen & M. Ruyters

ARCHIS-vondstmeldingsnummers: 2154

ARCHIS-waarnemingsnummers: niet van toepassing

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer/CIS-code: 13287

Autorisatie: drs. W. De Baere

ISSN: 0925-6229

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V.

telefoon: 020-463 4848

Zeeburgerdijk 54

telefax: 020-463 4949

1094 AE Amsterdam

E-mail: raap@raap.nl

Postbus 1347

1000 BH Amsterdam

• RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V., 2006

RAAP Archeologisch adviesbureau B.V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

Inhoud

3	Samenvatting
5	1 Inleiding
	1.1 Kader en doelstelling
	1.2 Administratieve gegevens
8	2 Voorgaand onderzoek
10	3 Doel van het onderzoek
12	4 Methoden
13	5 Resultaten
	5.1 Geologie en bodem
	5.2 Archeologie
19	6 Conclusies en aanbevelingen
	6.1 Conclusies
	6.2 Aanbevelingen
20	Literatuur
20	Verklarende woordenlijst
21	Gebruikte afkortingen
21	Overzicht van figuren, tabellen en (losse kaart-)bijlagen
22	Bijlage 1: Bodemprofielen
23	Bijlage 2: Sporenlijst
24	Bijlage 3: Vondstenlijst

1 Inleiding

1.1 Kader en doelstelling

In opdracht van de gemeente Venray heeft RAAP Archeologisch Adviesbureau op 15 en 16 augustus 2005 een inventariserend veldonderzoek in de vorm van proefsleuven uitgevoerd in verband met een herstructurering in de gemeente Venray (figuur 1). Het betreft het vervolg op een eerdere fase van het inventariserend onderzoek dat bestond uit een karterend en waarderend booronderzoek (Moonen, 2005). Op grond van de resultaten daarvan werd geconcludeerd dat er mogelijk archeologische waarden aanwezig zijn in zuidwestelijke hoek van het plangebied. Naar aanleiding hiervan werd aanbevolen om dit door middel van proefsleuven te laten vaststellen.

Voorafgaand aan de uitvoering van een proefsleuvenonderzoek is, conform de Kwaliteitsnorm voor de Nederlandse Archeologie (KNA), een Programma van Eisen (PvE) opgesteld (Schryvers, 2005). Dit PvE diende als leidraad voor het onderzoek.

Het gebied dat door middel van proefsleuven is onderzocht, betreft de zuidwestelijke zone van het plangebied (het 'onderzoeksgebied'; zie figuur 2). Het primaire doel van het proefsleuvenonderzoek was het toetsen en aanvullen van de gespecificeerde archeologische verwachting met betrekking tot het onderzochte gebied, waarbij het in eerste instantie ging om het (al dan niet) vaststellen van de aanwezigheid archeologische grondsporen. Teneinde een goed afgewogen beslissing (selectiebesluit) door het bevoegd gezag mogelijk te maken, diende het onderzoek zich tevens te richten op de kwaliteit (gaafheid en conservering), omvang, diepteligging, aard en datering van eventuele archeologische grondsporen en/of resten. In hoofdstuk 3 zijn de specifieke onderzoeksvragen met betrekking tot deze aspecten uiteengezet.

Het veldwerk is uitgevoerd op 15 en 16 augustus 2005; de uitwerking vond plaats in september. De onderzoeksdocumentatie en het vondstmateriaal zullen worden overgedragen aan het Provinciaal Depot van de provincie Limburg op de voorwaarden van dit depot.

Het inventariserend veldonderzoek is uitgevoerd volgens de hiervoor geldende normen en richtlijnen die zijn vastgelegd in het Handboek ROB-specificaties (Brinkkemper e.a., 1998). RAAP Archeologisch Adviesbureau en de door RAAP toegepaste procedures zijn goedgekeurd door het College voor de Archeologische Kwaliteit (CvAK), de instelling die het beheer heeft over de Kwaliteitsnorm

Nederlandse Archeologie (KNA; <http://www.sikb.nl>). Zie tabel 1 voor de datering van de in dit rapport genoemde archeologische perioden. Enkele vaktermen worden achter in dit rapport beschreven (zie verklarende woordenlijst).

1.2 Administratieve gegevens

Gemeente: Venray

Plaats: Venray

Plangebied: Gouden Leeuw

Onderzoeksgebied: het onderzoeksgebied betreft de zuidwestelijke zone van het plangebied (0,6 ha)

Centrumcoördinaten: 195.600/392.850

ARCHIS-vondstmeldingsnummers: 2154

ARCHIS-waarnemingsnummers: nog niet toegekend

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer/CIS-code: 13287

Figuur 1. De ligging van het onderzoeksgebied; inzet: ligging in Nederland (ster).

Periode	Datering		
Nieuwe tijd	1500	-	heden
Late Middeleeuwen	1050	-	1500 na Chr.
Vroege Middeleeuwen	450	-	1050 na Chr.
Romeinse tijd	12 voor	-	450 na Chr.
IJzertijd	800	-	12 voor Chr.
Bronstijd	2000	-	800 voor Chr.
Neolithicum (nieuwe steentijd)	5300	-	2000 voor Chr.
Mesolithicum (midden steentijd)	8800	-	4900 voor Chr.
Paleolithicum (oude steentijd)	300.000	-	8800 voor Chr.

Tabel 1. Archeologische tijdschaal.

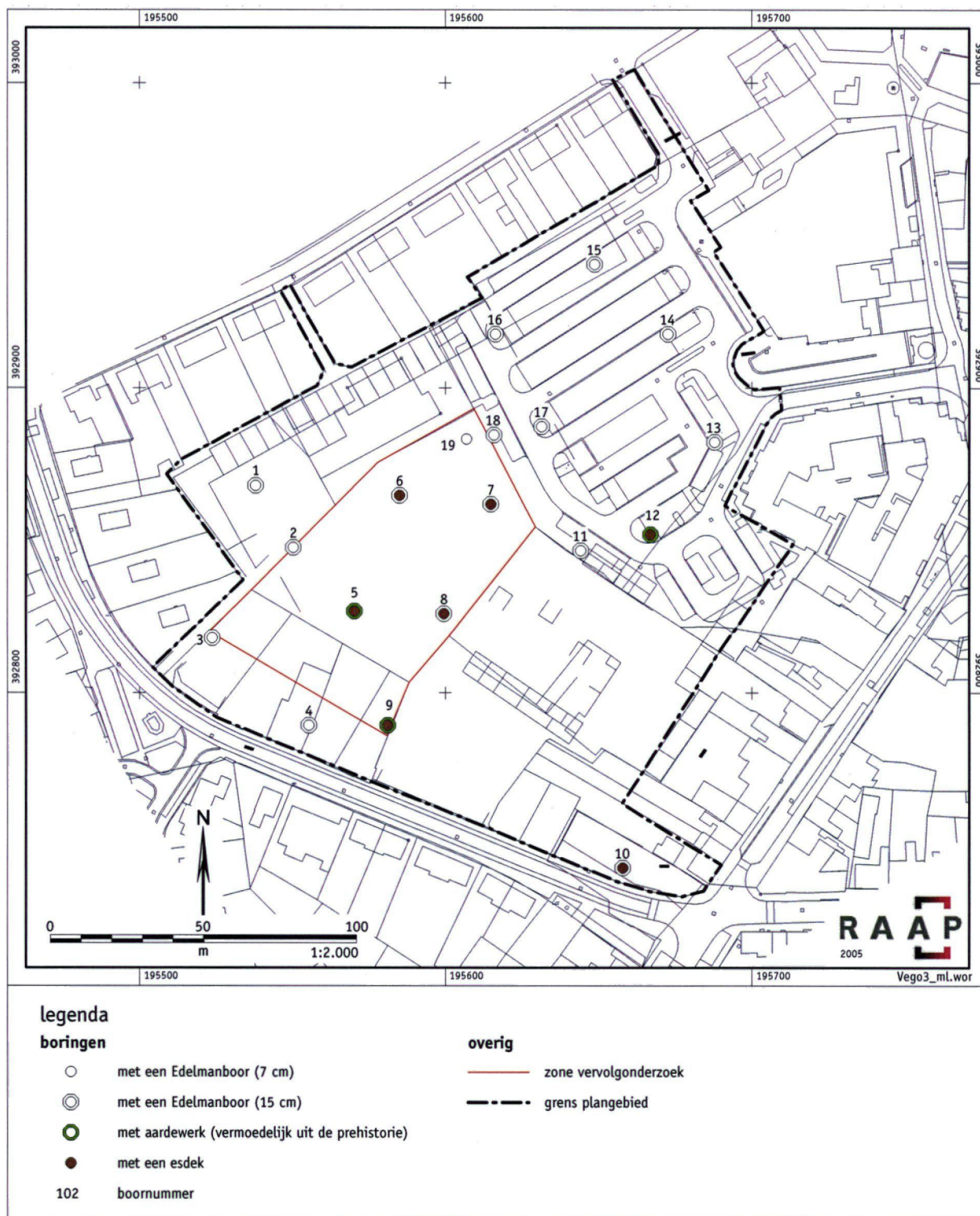
2 Voorgaand onderzoek

Op 8 maart 2005 heeft in het plangebied archeologisch booronderzoek plaatsgevonden (Moonen, 2005). Er werden in het plangebied 18 boringen gezet waarbij de locaties werden bepaald door de aanwezige bebouwing en wegverharding. Voorafgaand aan het booronderzoek is een bureauonderzoek uitgevoerd om de geologische, bodemkundige en landschappelijke kenmerken alsmede de bekende en verwachte archeologische waarden van het plangebied te inventariseren.

Uit het veldonderzoek bleek dat grote delen van de bodem in het plangebied verstoord zijn door voormalige en nog aanwezige bebouwing en wegverharding. Voor de aanleg van deze bebouwing bestond de bodem uit een esdek op geel dekzand (C-horizont). In verschillende boringen is het onderste deel van dit esdek nog aangetroffen (figuur 2); dit wijst erop dat mogelijk aanwezige archeologische sporen nog zijn afgedekt door een esdek en dus niet verstoord zijn. In de overige boringen is de bodem tot in de C-horizont verstoord, waarbij mogelijk aanwezige archeologische sporen ook verstoord zullen zijn.

Tijdens het veldonderzoek werden in 3 van de boringen met een restant van het esdek archeologische indicatoren aangetroffen in de basis van dit esdek (figuur 2). Het betrof zeer gefragmenteerd, zacht gebakken aardewerk. Vanwege het ontbreken van diagnostische kenmerken kon het aardewerk niet nader dan in de Prehistorie gedateerd worden. De scherven duiden erop dat het plangebied (of een deel hiervan) in de Prehistorie in gebruik was. Op basis van de resultaten kon de begrenzing van de vindplaats en de kwaliteit ervan niet bepaald worden.

Op basis van de resultaten van het booronderzoek werd aanbevolen om waarderend archeologisch vervolgonderzoek in de vorm van proefsleuven uit te voeren met het doel de kwaliteit (gaafheid en conservering), omvang, diepteligging, aard en datering van eventuele archeologische grondsporen en/of resten te bepalen teneinde de daadwerkelijke waarde en omvang van de vindplaats vast te kunnen stellen. Dit onderzoek diende plaats te vinden binnen de op figuur 2 aangegeven zone in het zuidwesten van het plangebied, waar aanwijzingen voor de aanwezigheid van (een) archeologische vindplaats werden gevonden.

Figuur 2. Resultaten archeologisch vooronderzoek (karterend booronderzoek) met de grens van het onderzoeksgebied.

3 Doel van het onderzoek

Het waarderend onderzoek in de vorm van proefsleuven werd aanbevolen naar aanleiding van de resultaten van het booronderzoek (zie hoofdstuk 2) met het doel te bepalen wat de kwaliteit, omvang, diepteligging, aard en datering van de mogelijk aanwezige archeologische grondsporen en/of resten is.

De resultaten van het proefsleuvenonderzoek zijn bepalend voor de vraag hoe verder met deze archeologische waarden dient te worden omgegaan. Indien de vindplaatsen behoudenswaardig blijken te zijn, zal moeten worden beoordeeld of deze bij de inrichting van het terrein kunnen worden ingepast. Indien een dergelijke conserverende inrichting niet mogelijk is, dan komen de vindplaatsen mogelijk voor een opgraving in aanmerking.

Om tot een archeologisch verantwoorde omgang met het plangebied te komen, is in de KNA (<http://www.sikb.nl>). een aantal waarden en bijbehorende criteria opgesteld die tot een gefundeerde keuze leiden (zie tabel 2).

waarden	criteria	toelichting
fysieke kwaliteit	gaafheid	intactheid van grondsporen en mobilia
	conservering	conservering artefacten en organisch materiaal
inhoudelijke kwaliteit	zeldzaamheid	het aantal vergelijkbare bekende terreinen uit dezelfde periode binnen dezelfde archeo-regio
	informatiewaarde	opgraving/onderzoek van vergelijkbare terreinen binnen dezelfde archeo-regio
	ensemblewaarde	- synchrone context (voorkomen van monumenten uit dezelfde periode binnen de micro-regio) - diachrone context (voorkomen van monumenten uit opeenvolgende perioden binnen de micro-regio) - landschappelijke context (fysisch- en historisch-geografische gaafheid van het contemporaine landschap) - aanwezigheid van contemporaine organische sedimenten in de directe omgeving
	representativiteit	kenmerkend voor een bepaald gebied en/of periode
beleving	schoonheid	zichtbaarheid vanaf het maaiveld als landschapselement; vorm en structuur; relatie met omgeving
	herinneringswaarde	verbondenheid historische gebeurtenis en/of associatie met toegeschreven kwaliteit of betekenis

Tabel 2. Onderzoekseisen conform de KNA voor waarderend archeologisch onderzoek door middel van proefsleuven.

Het voornaamste doel van het proefsleuvenonderzoek is het toetsen en aanvullen van de gespecificeerde archeologische verwachting met betrekking tot het onderzochte gebied, waarbij het in eerste instantie gaat om het (al dan niet) vaststellen van de aanwezigheid van archeologische grondsporen. Teneinde een goed afgewogen beslissing (selectiebesluit) door het bevoegd gezag mogelijk te maken, dient het

onderzoek zich tevens te richten op een aantal aanvullende aspecten ten aanzien van de archeologische grondsporen en/of resten. In het PvE zijn hiervoor specifieke onderzoeksvragen geformuleerd, die door middel van het proefsleuvenonderzoek beantwoord dienen te worden (Schryvers, 2005):

- Hoe ziet de bodemkundige opbouw van het onderzoeksgebied eruit?
- Zijn in het onderzoeksgebied archeologische waarden aanwezig die bedreigd worden door de geplande inrichting?
- Zijn er aanwijzingen voor (grotere) archeologische nederzettingsterreinen?
- Op welke manier dient bij eventuele graafwerkzaamheden met archeologische waarden te worden omgegaan?

Specifieke vragen indien archeologische sporen en/of resten worden aangetroffen:

- Van welk vindplaatstype is er sprake?
- Wat is de datering van de vindplaats?
- Wat is de horizontale begrenzing, de ligging en de omvang van de vindplaats?
- Zijn er aanwijzingen voor stratigrafisch gescheiden archeologische niveaus en/of verschillende bewoningsfasen?
- Wat is de diepteligging, de dikte en de stratigrafische positie van de archeologische laag/lagen?
- Zijn in het onderzoeksgebied archeologische grondsporen aanwezig?
- Wat is de aard, datering en conserveringstoestand van deze archeologische grondsporen?
- Is sprake van een behoudenswaardige vindplaats?

4 Methoden

Aantal proefsleuven en afmetingen

In totaal zijn 3 proefsleuven aangelegd (kaartbijlage 1). Sleuf 1 ligt in de zuidwestelijke hoek van het onderzoeksgebied en heeft een lengte van 50 m en een breedte van 4 m. In het midden van de sleuf is langs de zuidelijke zijde een uitbreiding gemaakt over een breedte van 11,5 m en met een lengte van 5 m. Sleuf 2 ligt in het midden van het onderzoeksgebied en heeft een lengte van 40,5 m en een breedte van 4 m. Langs de zuidwestelijke hoek van de sleuf is een uitbreiding gemaakt over een breedte van 13,5 m en met een lengte van 5 m. Sleuf 3 ligt in de noordoostelijke hoek van het onderzoeksgebied en heeft een lengte van 40 m en een breedte van 4 m. De gezamenlijke onderzochte oppervlakte bedraagt 647 m².

Plaatsing van de proefsleuven

De proefsleuven zijn aangelegd in 3 noordwest/zuidoost georiënteerde, parallelle lijnen op een onderlinge afstand van 30 m.

Opgravingsvlakken en profielen

De sleuven zijn door een graafmachine met een gladde bak van 2 m breed gegraven. Het opgravingsvlak – dat wil zeggen het ‘leesbare’ vlak in het ongestoorde zand – is laagsgewijs aangelegd in de top van het dekzand, onder het esdek en eventuele verstoorde lagen.

Van alle sleuven is een vlaktekening gemaakt op schaal 1:50. Hierbij is gebruik gemaakt van een lokaal meetsysteem dat door een extern landmeetkundig bureau is uitgezet. Dit meetsysteem is ingemeten in het Rijksdriehoeksnet.

De sporen en de vlakvondsten zijn exact ingetekend op deze vlaktekening. Met een waterpasinstrument is van iedere sleuf om de 10 m de hoogte van het maaiveld en van het vlak bepaald.

Om inzicht te krijgen in de bodemopbouw en –samenstelling van het terrein is van elke sleuf ten minste 1 profiel van 1 m breed bestudeerd en ingetekend. Deze profieltekeningen zijn op schaal 1:20 gemaakt.

Afwerking en behandeling van sporen en vondsten

De grondsporen zijn ingemeten en op de vlaktekening ingetekend. Relevante sporen zijn gecoupeerd, geïnterpreteerd en gedocumenteerd; de sporen zijn niet afgewerkt. De coupes zijn op schaal 1:20 getekend.

Afwijkingen en aanpassingen van de onderzoeksstrategie:

Tijdens het veldonderzoek is niet afgeweken van de onderzoeksstrategie zoals omschreven in het PvE.

5 Resultaten

5.1 Geologie en bodem

Aan de hand van de profielen in de proefsleuven (bijlage 1) wordt de bodemopbouw in het onderzoeksgebied omschreven: in het gehele gebied bevindt zich onder de bouwvoor een esdek met een gemiddelde dikte van 60 cm. De bovenste 30 cm betreft de bouwvoor bestaande uit donkerbruingrijs, humusrijk, matig fijn zand. Onder het esdek bevindt zich een veldpodzol. In het algemeen kenmerkt deze bodem zich door de aanwezigheid van een lichtgrijze, uitgeloogde laag of uitspoelingslaag (E-horizont) met daaronder een bruine tot donkerbruine aanrijkslaag of inspoelingslaag (B-horizont). Onder deze B-horizont bevindt zich het weinig verweerde moedermateriaal (C-horizont), al dan niet met een overgangszone tussen beide (zgn. BC-horizont).

In de oostelijke helft van sleuf 2 en in sleuf 3 (kaartbijlage 1) is een intact veldpodzolprofiel aangetroffen onder het esdek (figuur 3). In de westelijke helft van sleuf 2 is een BC-horizont waargenomen onder het esdek (figuur 4). In sleuf 1 is meteen onder het esdek de C-horizont aangetroffen (figuur 5).

Figuur 3. Profiel 3 van sleuf 2: een intact podzolprofiel onder het esdek.

Figuur 4. Profiel 4 van sleuf 2: een onthoofd podzolprofiel onder het esdek.

In de zuidelijke zone van het onderzoeksgebied is de podzolbodem dus 'onthoofd' voor het ontstaan van het esdek. Het onthoofden van een veldpodzol kan veroorzaakt zijn door afgraven, egaliseren of bewerken van de grond. Mogelijk is het gehele terrein (en omgeving) voor het ontstaan van het esdek genivelleerd, waarbij de veldpodzol in bepaalde zones is 'onthoofd' (door afgraving) en in andere delen intact is gebleven.

Figuur 5. Profiel 1 van sleuf 1: C-horizont onder het esdek.

5.2 Archeologie

5.2.1 Algemeen

In de opgravingsvlakken van de proefsleuven is een aantal bodemverkleuringen waargenomen. Alleen in sleuf 1 (met uitbreiding) is sprake van archeologische grondsporen (kaartbijlage 1: sporen 3, 5 en 7); alle andere verkleuringen betreffen recente vergravingen (kaartbijlage 1 en bijlage 2). In § 5.2.2 worden de archeologische grondsporen in sleuf 1 besproken; de recente vergravingen komen verder niet meer aan bod.

Tijdens de aanleg van de grondvlakken en/of tijdens het opschaven en couperen van de grondsporen zijn enkele artefacten en archeologische resten aangetroffen; deze worden eveneens in § 5.2.2 besproken (zie ook bijlage 3).

5.2.2 Beschrijving van de grondsporen en vondsten per sleuf

Sleuf 1 en uitbreiding

In sleuf 1 en uitbreiding zijn 3 verkleuringen aangetroffen naast een aantal recente verstoringen.

In het midden van de sleuf ligt een langwerpige verkleuring die uit de noordelijke sleufwand komt (kaartbijlage 1: spoor 3). Het gedeelte van het spoor in het opgravingsvlak heeft een lengte van 2,5 m en een maximale breedte van 1,25 m. Na couperen bleek het profiel van het spoor rechthoekig van vorm met een diepte van 14 cm. Het spoor had een homogene vulling bestaande uit donkergrijsbruin zand (figuur 6). In de vulling zijn een fragmentje aardewerk daterend uit de Nieuwe tijd en enkele brokjes houtskool aangetroffen.

Figuur 6. Coupe van spoor 3 in sleuf 1.

In de uitbreiding ten zuiden van sleuf 1 is eveneens een lineaire verkleuring gevonden die uit de zuidelijke wand van de uitbreiding komt (kaartbijlage 1: spoor 7). In het opgravingsvlak is het spoor 3,75 m lang en 1,5 m breed. Na couperen bleek het spoor een onregelmatig profiel met een diepte van gemiddeld 18 cm te hebben. De vulling van het spoor is homogeen en bestaat uit grijsbruin, matig fijn zand. In de vulling zijn enkele brokjes verbrande leem aangetroffen. Het gaat bij beide sporen om een greppeltje of perceelsscheiding dat gegraven en gebruikt is toen men het terrein is gaan beakkeren en dateert dus uit de beginperiode van het ontstaan van het esdek.

Ten zuidwesten van spoor 3 is een ronde verkleuring aangetroffen met een doorsnede van 35 cm (kaartbijlage 1: spoor 5). Na couperen bleek het spoor komvormig met een diepte van 22 cm. De vulling van het spoor bestond uit grijs, matig fijn zand (figuur 7). Er zijn geen archeologische resten in de vulling aangetroffen. Het spoor betreft een paalkuil, vermoedelijk eveneens daterend uit de beginperiode van het ontstaan van het esdek.

Naast de vondsten die in de sporen zijn aangetroffen, zijn bij de aanleg van sleuf 1 nog een aardewerkfragmentje uit de Nieuwe tijd en 2 redelijk recente, metalen voorwerpen (nagel en kogel) aangetroffen.

Figuur 7. Coupe van spoor 5 in sleuf 1.

Sleuf 2

In deze sleuf zijn alleen recente vergravingen aangetroffen (figuur 8). Bij de aanleg van de sleuf zijn wel een metalen voorwerp (kogel?) en enkele aardewerk-scherven aan het licht gekomen; het gaat om 6 fragmenten handgevormd aardewerk uit de Prehistorie (vermoedelijk IJzertijd).

Figuur 8. Recente vergravingen in sleuf 2.

Sleuf 3

In deze sleuf is 1 recente vergraving gevonden. Daarnaast zijn tijdens de aanleg van de sleuf een brok tefriet (fragment van een maalsteen) en 4 fragmenten handgevormd aardewerk alsmede een vuurstenen kling uit de Prehistorie gevonden.

5.2.3 Interpretatie van de sporen en vondsten

In de zuidwestelijke zone van het onderzoeksgebied zijn enkele sporen aangetroffen die zijn ontstaan toen men het terrein is gaan beakkeren. Deze sporen dateren uit de beginperiode van het ontstaan van het esdek. Het gaat om kleine greppels (mogelijk perceelsscheidingen) en een paalkuil. In relatie tot deze sporen zijn enkele archeologische vondsten uit de Nieuwe tijd aangetroffen. In de rest van het onderzoeksgebied zijn alleen recente vergravingen aangetroffen.

In de centrale en noordelijke zone van het onderzoeksgebied zijn bij de aanleg van de sleuven wel verschillende archeologische vondsten uit de Prehistorie aangetroffen. Het gaat om enkele fragmenten handgevormd aardewerk en een vuurstenen kling. Daarnaast zijn ook een metalen voorwerp (kogel?) en een fragment van een maalsteen van tefriet gevonden. Deze vondsten wijzen erop dat zich in de nabijheid van het onderzoeksgebied een nederzetting uit de IJzertijd bevindt, maar het ontbreken van grondsporen in de proefsleuven wijst er op dat de nederzetting of het huiserf zich buiten het onderzoeksgebied bevindt.

Deze conclusie past in een bredere historische context. Vanaf de Late Bronstijd ontstond immers een landbouwsysteem dat gebruik maakte van een relatief groot landbouwareaal waarbij regelmatig nieuwe akkers werden aangelegd (met achterlating van uitgeputte akkers). De nederzettingen verhuisden mee naar het nieuwe

akkerareaal (er wordt wel gesproken van 'zwervende erven'). Na verloop van tijd trad er een natuurlijk herstel op van de beakkerde gronden en konden deze opnieuw in gebruik worden genomen. Als eindstadium van dit langdurige en dynamische proces ontstonden de zogenaamde 'Celtic Fields': aaneengesloten akkercomplexen van kleine percelen met een regelmatig patroon. In de nabijheid of in deze 'Celtic Fields' liggen de huiserven met bijbehorend grafveld. In een 'Celtic Field'-complex is sprake van zowel intensief als minder intensief gebruikte zones.

De archeologische vondsten die in de proefsleuven zijn aangetroffen, zijn waarschijnlijk afkomstig van een dergelijk nederzettingscomplex dat zich buiten het onderzoeksgebied voortzet.

6 Conclusies en aanbevelingen

6.1 Conclusies

Tijdens het proefsleuvenonderzoek in de zuidwestelijke zone van plangebied Gouden Leeuw in de gemeente Venray zijn geen aanwijzingen gevonden voor de aanwezigheid van een archeologische vindplaats. Er zijn wel enkele vondsten gedaan die erop wijzen dat zich in de nabijheid van het onderzoeksgebied een prehistorische nederzetting bevindt, maar het ontbreken van grondsporen in de proefsleuven wijst er op dat de nederzetting of het huiserf zich buiten het onderzoeksgebied bevindt.

De archeologische vondsten maken waarschijnlijk deel uit van een groter nederzettingsterrein dat zich buiten het plangebied voortzet. Gesteld kan worden dat het plangebied onderdeel was van zogenaamde 'Celtic Fields' uit de IJzertijd. Een 'Celtic Field'-complex bestaat uit aaneengesloten akkerarealen met een regelmatig patroon en heeft bijbehorende huiserven en grafvelden. In een 'Celtic Field'-complex is sprake van zowel intensief als minder intensief gebruikte zones.

Aangezien er geen archeologische vindplaats is aangetroffen, kunnen (en dienen) de specifieke onderzoeksvragen uit het PvE (hoofdstuk 3) niet beantwoord (te) worden. Ook de waarden en criteria uit de KNA die leiden tot een archeologisch verantwoorde omgang met het plangebied zijn niet van toepassing.

6.2 Aanbevelingen

Het proefsleuvenonderzoek heeft geen aanwijzingen opgeleverd voor de aanwezigheid van waardevolle archeologische resten in het onderzoeksgebied. Derhalve wordt geen vervolgonderzoek aanbevolen.

Met betrekking tot de bevindingen van onderhavig onderzoek en de aanbevelingen op basis hiervan dient contact opgenomen te worden met de provinciaal archeoloog van de provincie Limburg (dr. G.C.M. Jansen, tel.: 043-389 99 99). De provincie is bevoegd gezag in dit dossier.

Literatuur

Brinkkemper, O., e.a. (redactie), 1998. Handboek ROB-specificaties. Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek, Amersfoort.

Moonen, B.J., 2005. Gouden Leeuw, gemeente Venray; archeologisch vooronderzoek: een bureau- en inventariserend veldonderzoek. *RAAP-notitie* 1064. RAAP Archeologisch Adviesbureau, Amsterdam.

Schryvers, A., 2005. *Programma van Eisen voor het archeologisch vooronderzoek (proefsleuven) in plangebied Gouden Leeuw te Venray, gemeente Venray.* RAAP Archeologisch Adviesbureau, Amsterdam.

Vorbereidingscommissie Kwaliteitszorg Archeologie, 2001. *Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie. Eindrapport van de Vorbereidingscommissie Kwaliteitszorg Archeologie.* Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, Den Haag.

Verklarende woordenlijst

Celtic Fields	Akkercomplex uit de Late Bronstijd en IJzertijd met een regelmatig patroon en dammetjes tussen de percelen (raatakkers).
dekzand	Fijnzandige afzettingen die onder periglaciale omstandigheden voornamelijk door windwerking ontstaan zijn; de dekzanden van het Weichselien vormen in grote delen van Nederland een 'dek' (Saalien: Formatie van Eindhoven; Weichselien: Formatie van Twente).
esdek	Oud verhoogd bouwland, ontstaan door ophoging ten gevolge van bemesting. Voor de bemesting werden plaggen of met zand vermengde potstalmest opgebracht. In geval van een es is de opgebrachte laag ten minste 50 cm dik. De term es is gangbaar in Noord- en Oost-Nederland. In Midden-Nederland wordt gesproken van enk of eng en in Zuid-Nederland van akker of veld.
inspoelingslaag	Een laag van op een bepaalde plaats in een bodemprofiel ingespoeld materiaal.
podzol	Bodem met een uitspoelingslaag (E-horizont) en een inspoelingslaag (B-horizont). Het proces van het uitlogen van de E-horizont en de vorming van een B-horizont door inspoeling van amorfe humus en ijzer wordt podzolering genoemd.

Gebruikte afkortingen

ARCHIS	Archeologisch Informatie Systeem
KNA	Kwaliteitsnorm voor de Nederlandse Archeologie
PvE	Programma van Eisen

Overzicht van figuren, tabellen en (losse kaart-)bijlagen

Figuur 1. De ligging van het onderzoeksgebied; inzet: ligging in Nederland (ster).

Figuur 2. Resultaten archeologisch vooronderzoek (karterend booronderzoek) met de grens van het onderzoeksgebied.

Figuur 3. Profiel 3 van sleuf 2: een intact podzolprofiel onder het esdek.

Figuur 4. Profiel 4 van sleuf 2: een onthoofd podzolprofiel onder het esdek.

Figuur 5. Profiel 1 van sleuf 1: C-horizont onder het esdek.

Figuur 6. Coupe van spoor 3 in sleuf 1.

Figuur 7. Coupe van spoor 5 in sleuf 1.

Figuur 8. Recente vergravingen in sleuf 2.

Tabel 1. Archeologische tijdschaal.

Tabel 2. Onderzoekseisen conform de KNA voor waarderend archeologisch onderzoek door middel van proefsleuven.

Bijlage 1. Bodemprofielen.

Bijlage 2. Sporenlijst.

Bijlage 3. Vondstenlijst.

Kaartbijlage 1. Resultaten archeologisch onderzoek.

Bijlage 1: Bodemprofielen

Sleuf 1

profiel 1	0-26	donkerbruingrijs, matig fijn zand	bouwvoor
	26-50/58	donkergrijsbruin zand	esdek
	50/58-66	lichtgrijsgeel, matig fijn zand met roestvlekken	C-horizont
profiel 2	0-24	geel gevlekt, matig fijn zand	opgebrachte laag
	24-66	donkerbruingrijs zand met baksteenbrokken	bouwvoor
	66-92/104	donkergrijsbruin zand	esdek
	92/104-108	lichtgrijsgeel, matig fijn zand	C-horizont

Sleuf 2

profiel 3	0-24 plaatselijk tot 36	geel, matig fijn zand met donkerbruingrijze vlekken	opgebracht pakket
	soms 0-36 soms 24-36	donkerbruingrijs, matig fijn zand	bouwvoor
	36-60	donkergrijsbruin zand met houtskoolspikkels	esdek
	60-72	grijs, matig fijn zand	E-horizont
	72-76/82	donkergrijs, matig fijn zand	EB-horizont
	72/82-96	grijsbruin, matig fijn zand	B-horizont
	96-106	lichtgrijsgeel, matig fijn zand met roestvlekken	
profiel 4	0-14/20	puin	puinlaag
	14/20-22	donkerbruingrijs, matig fijn zand	bouwvoor
	22-28/32	grijsbruin zand met puin	esdek
	28/32-54/64	donkergrijsbruin zand met houtskoolspikkels, baksteenbrokken en puin	esdek
	54/64-78	grijsbruin, matig fijn zand met lichtgrijsgele vlekken	BC-horizont
	78-82	lichtgrijsgeel, matig fijn zand	C-horizont

Sleuf 3

profiel 5	0-24	donkerbruingrijs, matig fijn zand	bouwvoor
	24-36	grijsbruin zand	esdek
	36-56	donkergrijsbruin zand met houtskoolspikkels en puin	esdek
	56-64	grijs, matig fijn zand	E-horizont
	64-70	donkergrijs, matig fijn zand	EB-horizont
	70-78	donkerbruin, matig fijn zand	B-horizont
	78-88	lichtgrijsgeel, matig fijn zand met bruin zand gevlekt	BC-horizont

Bijlage 2: Sporenlijst

spoonnummer	sleufnummer	vorm	kleur	aard	datering
1	1	rechthoekig		recent	recent
2	1	onregelmatig		recent	recent
3	1	lineair		greppel	Nieuwe tijd
4	1	rond		recent	recent
5	1	rond		paalkuil	
6	1	onregelmatig		recent	recent
7	1	lineair		greppel	Nieuwe tijd
8	2	lineair		recent	recent
9	2	lineair		recent	recent
10	2	lineair		recent	recent
11	2	lineair		recent	recent
12	3	lineair		recent	recent

